

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

Protokolant: staż. Angelika Kubiaczyk

przy udziale aspiranta szałbowego Roberta Krawczyka z KP Poznań Nowe Miasto w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2022 r.

sprawy **D. B. (B.)**

obwinionego z art. 86 § 1 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt III W 707/21

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt 1 obniża wymiar kary grzywny do 250 (dwustu pięćdziesięciu) zł.
2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.
3. Zwalnia obwinionego od obowiązku zwrotu na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowanych kosztów postępowania w sprawach o wykroczenia za instancję odwoławczą oraz nie wymierza mu opłaty za obie instancje.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE

D. B. został obwiniony o to, że, w dniu 22 lutego 2021 r. ok. godz. 19:30 w P. na Rondzie (...), na drodze publicznej, będąc kierującym pojazdem m-ki M. nr rej. (...) nie zachował szczególnej ostrożności podczas manewru wyprzedzania i doprowadził do kolizji z pojazdem m-ki T. nr rej. (...). Kierujący pojazdem marki M. swoim zachowaniem stworzył zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 kw.

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, wyrokiem nakazowym z dnia 1 lipca 2021 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III W 707/21 uznał obwinionego za winnego wykroczenia z art. 86 § 1 kw popełnionego w sposób wyżej opisany i za to na podstawie art. 86 § 1 kw wymierzył mu karę grzywny w kwocie 300 zł. Nadto Sąd obciążył obwinionego kosztami postępowania (k. 34).

Od powyższego wyroku obwiniony wniósł skutecznie sprzeciw (k. 38), co skutkowało skierowaniem sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych.

Po przeprowadzeniu rozprawy w trybie zaocznym Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, wyrokiem z dnia 30 września 2021 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III W 707/21 uznał **obwinionego D. B.** za winnego wykroczenia z art. 86 § 1 kw popełnionego w sposób wyżej opisany i za to na podstawie art. 86 § 1 kw wymierzył mu karę 500 zł. Nadto Sąd obciążył obwinionego kosztami postępowania (k. 53).

Apelację od powyższego wyroku złożył obwiniony zaskarżając powyższy wyrok w całości. Skarżący nie podniósł w swoim środku odwoławczym żadnych konkretnych zarzutów, ani też nie zawarł żadnych wniosków. Ograniczył się on wyłącznie do podania, że wydany wyrok kwestionuje w całości w każdym jego aspekcie (k.73).

W piśmie procesowym z dnia 12 lipca 2022 r. przesłanym drogą elektroniczną, które wpłynęło do akt sprawy przed rozprawą apelacyjną wyznaczoną na ten dzień obwiniony zaprezentował swoje stanowisko co do oceny zdarzenia, podając, że jego zdaniem nie jest on winny kolizji objętej wnioskiem o ukaranie albowiem jechał prawidłowo i zachował ostrożność. Jednocześnie obwiniony zawnioskował o uniewinnienie go od popełnienia zarzucanego mu czynu. Ponadto wskazał on, że jest rencistą z orzeczeniem o niezdolności do podjęcia pracy do dnia 31 maja 2024 r. i znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Dane te udokumentował (k. 92-94). W oparciu o te wskazania obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez ukaranie go karą nagany albo inną karą o charakterze pouczającym oraz nieobciążanie go kosztami sprawy, zarówno tej przed Sądem Rejonowym, jak i przed Sądem Okręgowym (k. 91-91v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego okazała się skuteczna jedynie w zakresie wymiaru kary, a w pozostałej części nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie, Sąd Okręgowy będąc do tego ustawowo zobligowany, zbadał, czy w sprawie nie wystąpiły uchybienia, o których mowa w art. 104 § 1 kpw i art. 440 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw, powodujące konieczność ingerencji w zaskarżony wyrok niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, po czym stwierdził, że w sprawie nie ujawniły się żadne bezwzględne przyczyny odwoławcze ani nie wystąpiła rażąca niesprawiedliwość wyroku.

Tytułem wstępnego podsumowania stwierdzić należało, iż kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku prowadziła do wniosku, że Sąd Rejonowy przeprowadził rozprawę nie naruszając przepisów procesowych, co mogłoby mieć wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a wyrokując wziął pod uwagę wszystkie przeprowadzone dowody. Każdy z ujawnionych w toku przewodu sądowego dowodów poddany został ocenie, która uwzględnia wskazania wiedzy, logicznego myślenia i zasady doświadczenia życiowego. Sąd I instancji w jasny i przekonujący sposób przedstawił tok swojego rozumowania, co pozwalało stwierdzić, że organ ten dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych dotyczących popełnienia przypisanego obwinionemu D. B. wykroczenia.

Powyższe stanowisko potwierdza analiza akt sprawy i uzasadnienie wyroku, w którym należycie wskazano, jakie fakty zostały uznane za udowodnione i jakie dowody były podstawą ich przyjęcia. Sąd prawidłowo też wskazał którym dowodom nie dał wiary, podając powody dokonania ich negatywnej oceny. Podkreślić przy tym należy, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom art. 424 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw, w pełni pozwalając na kontrolę prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Obwiniony negował konsekwentnie swoją winę i sprawstwo, nie przyznając się do popełnienia zarzucanego mu wykroczenia w trakcie przesłuchania mającego miejsce w toku czynności wyjaśniających oraz twierdząc w piśmie z dnia 12 lipca 2022 r. przesłanym do Sądu Okręgowego drogą elektroniczną, że jechał on w sposób prawidłowy i nie naruszył żadnych przepisów regulujących zasady ruchu drogowego. Stanowisko apelującego nie znajdowało jednak potwierdzenia w wiarygodnym materiale dowodowym, zgromadzonym w przedmiotowej sprawie. Dowody, którym przypisano cechę wiarygodności (wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia) świadczyły jednoznacznie o tym, że D. B. w trakcie przejeżdżania przez Rondo (...) w P. wykonał manewr wyprzedzania prawidłowo jadącego swoim pasem ruchu pojazdu marki T. i chcąc ponownie wjechać na pas ruchu jakim poruszał się pokrzywdzony nie zachował szczególnej ostrożności i nie utrzymał bezpiecznego odstępu od wyprzedzanego pojazdu, do czego zobowiązywał go przepis art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, przez co doszło do kolizji drogowej z samochodem kierowanym przez M. S.. Obwiniony, który na co dzień nie mieszka w P. i nie porusza się po ulicach tego miasta, nie zwrócił odpowiedniej uwagi na tymczasowe oznaczenie poziome na jezdni na Rondzie (...) i chciał przejechać przez to rondo po pasie ruchu wyznaczonym liniami o kolorze białym, w efekcie

doprowadzając do kolizji. Tymczasem w czasie omawianego zdarzenia z dnia 22 lutego 2021 r. trwał remont tej drogi i pas ruchu przeznaczony do jazdy na wprost oraz skrętu w prawo był wyznaczony liniami żółtymi, zgodnie z którymi jechał pokrzywdzony. Powstałe w samochodzie marki T. (...) uszkodzenia, opisane w policyjnym protokole oględzin odpowiadały wersji zdarzenia zaprezentowanej przez kierującego tym pojazdem.

Podsumowując powyższe, Sąd odwoławczy za Sądem I instancji stwierdził, że D. B. swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie ustawowe znamiona wykroczenia z art. 86 § 1 kw i należało mu przypisać odpowiedzialność za ten czyn. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji były więc słuszne i w całości oparte o wiarygodny materiał dowodowy. Natomiast przeciwne stanowisko apelującego w kwestii jego winy i sprawstwa nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ponieważ apelacja zaskarżała wyrok w całości, Sąd Okręgowy, będąc zobligowany treścią art. 109 § 2 kpw w zw. z art. 447 § 1 kpk rozważył także prawidłowość rozstrzygnięcia o karze i zbadał ją pod kątem współmierności. Do przeprowadzenia kontroli instancyjnej orzeczenia o karze skłaniała również treść pisma obwinionego z dnia 12 lipca 2022 r., w którym wnosił on o wymierzenie łagodniejszej rodzajowo kary. Warto rozpocząć od przypomnienia, że w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, wymiar kary rażąco niewspółmiernej ma miejsce wówczas „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy – gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985r., sygn. akt V KRN 178/85, OSNKW 1985/7-8/60). Kontrola odwoławcza prowadzi do wniosku, że w tej sprawie mamy właśnie do czynienia z karą rażąco niewspółmierną. Obwiniony w sposób nieumyślny naruszył reguły ruchu drogowego na remontowanym, słabo oznakowanym w związku z tym rondzie, nie zachowując szczególnej ostrożności przy zmianie pasa ruchu. Kolizja do jakiej doprowadził w dniu 22 lutego 2021 r. nie stwarzała poważnego zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu, a przy pojeździe pokrzywdzonego doszło jedynie do niewielkich uszkodzeń. Stopień społecznej szkodliwości tego czynu nie był więc tak duży, jak przyjął Sąd Rejonowy. Ponadto zgodnie z art. 24 § 3 kw wymierzając grzywnę, bierze się pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste i rodzinne, stosunku majątkowe i możliwości zarobkowe. Z akt sprawy wynika, że obwiniony jest rencistą i utrzymuje się wyłącznie ze świadczenia w kwocie 860 zł, nie ma żadnego majątku, a nadto zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS jest niezdolny do podjęcia pracy do dnia 31 maja 2024 r. Uwzględniając więc niewątpliwie trudną sytuację materialną obwinionego oraz stosunkowo niewielki stopień jego winy oraz społecznej szkodliwości przypisanego mu wykroczenia, Sąd Okręgowy uznał że kara grzywny w wymiarze orzeczonym przez Sąd Rejonowy była rażąco niewspółmierna. Dlatego też, organ odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt 1 obniżył wymiar kary grzywny do 250 zł (pkt 1 wyroku). Zdaniem Sądu II instancji kara grzywny w takim wymiarze jest dostosowana w sposób odpowiedni do wszystkich okoliczności rozpatrywanego przypadku i spełni wszystkie stawiane jej cele. Nie było natomiast podstaw do zmiany rodzaju kary orzeczonej wobec obwinionego na karę nagany, bowiem ustawodawca przewidział za wykroczenie z art. 86 § 1 kw wyłącznie karę grzywny, a nie występowały w tej sprawie powody uzasadniające zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Nie dostrzegając podstaw do dalszej ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia, w pozostałym zakresie utrzymano go w mocy, o czym Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 wyroku.

W pkt 3 wyroku orzeczono zaś o kosztach postępowania. Zgodnie z art. 624 § 1 kpk (stosowanym poprzez art. 634 kpk również w postępowaniu odwoławczym) w zw. z art. 121 § 1 kpw sąd może zwolnić oskarżonego (obwinionego) w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla niego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności. Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że trudna sytuacja majątkowa obwinionego (opisana wcześniej) przemawiała za zastosowaniem wyżej przytoczonej normy z art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 121 § 1 kpw. Uiszczenie przez D. B. kosztów postępowania za instancję odwoławczą byłoby bowiem dla niego zbyt uciążliwe. Tożsame względy zaważyły na decyzji o odstąpieniu od wymierzenia obwinionemu opłaty za obie instancje.

Wszystkie obciążenia finansowe obwinionego związane z tą sprawą wykroczeniową to 120 zł orzeczone przez Sąd Rejonowy tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wymierzona mu w wyroku Sądu Okręgowego grzywna w wysokości 250 zł. Zdaniem Sądu II instancji należności te leżą w możliwościach finansowych obwinionego.

Hanna Bartkowiak